

věřitelovu (§ 1364 obč. zák.). Tomuto zde zastávanému výkladu nasvědčuje ostatně převážně též nauka (srv. Hasenöhrl Obligationsrecht, § 80, pozn. 118, Ehrenzweig, System des österreichischen allgemeinen Privatrechtes, § 307 I., Krčmář, Právo obligační str. 238, Krasnopolski, Lehrbuch des österreichischen Privatrechtes str. 233. Srv. též Nippel sv. 8 str. 289 a násl. o právech rukojmího a plátce; opačné mínění odůvodňuje Stubenrauch 1899, II. sv., str. 715, pozn. 2. toliko poukazem na svrchu zmíněné rozhodnutí čis. 12.614 Gl. U.) Srv. dále poznámky Ohmeyerovy ku v poslední době k věci vyšlému rozhodnutí víd. nejvyššího soudu ze dne 6. července 1926 Ob. II. 572 čis. 270, Zentralblatt für die juristische Praxis, sešit 10/1926, v němž uznáno je akcessorní ručení rukojmího a plátce, konečně Plankův komentář k německému občanskému zákoníku str. 1398, III. 2, z jehož vývodů při nejmenším vysvítá, že novější zákonodárství po případech soudnictví (judikatura) osvojila si tu zastávaný výklad.

Čís. 7700.

Byla-li ve vyrovnání stanovena sročnost první splátky vyrovnací kvoty v určité době po přijetí vyrovnání, jest lhůtu počítati teprve od doby, kdy bylo vyrovnání právoplatně potvrzeno vyrovnacím soudem.

Splátka vyrovnací kvoty byla zapravena včas, byla-li ve lhůtě vplacena u poštovního úřadu na šekové konto věřitelovo, jenž dal dlužníku za tím účelem složenku poštovní spořitelny.

(Rozh. ze dne 19. ledna 1928, R I 1046/27.)

Vyrovnáním, jež bylo potvrzeno vyrovnacím soudem usnesením ze dne 3. června 1927, zavázal se vyrovnací dlužník zaplatiti věřitelům 35½ % kvoty. První splátka byla sročná 3 měsíce po přijetí vyrovnání. Soud první stolice povolil vymáhajícímu věřiteli usnesením ze dne 19. září 1927 exekuci ku vydobytí celé pohledávky, ježto první splátka kvoty nebyla zapravena v tříměsíční lhůtě. Návrh dlužníka, by byla exekuce zrušena, soud první stolice zamítl, rekursní soud exekuci zrušil. Důvody: Vymáhající strana opírá svůj nárok o dobu splatnosti první vyrovnací kvoty dnem 3. září 1927 hledíc k tomu, že vyrovnání bylo potvrzeno usnesením krajského soudu ze dne 3. června 1927. Ale tento den nepřichází v úvahu, nýbrž teprve den, kdy usnesení potvrzující vyrovnání nabylo právní moci, neboť teprve tímto dnem nastávají právní účinky vyrovnání. V tom směru poukázati sluší k ustanovení § 174 konk. ř. a § 63 vyr. ř., podle nichž jako den doručení platí den, kdy usnesení bylo na soudní desce vyvěšeno, a to se stalo podle obsahu vyrovnacích spisů dne 7. června 1927. Tímto dnem nestalo se však potvrzení vyrovnání ještě právoplatným, nýbrž teprve uplynutím čtrnáctidenní lhůty podle § 176 konk. ř. a § 63 vyr. ř., tedy dnem 21.

září 1927. Tento den označuje ostatně i napadené usnesení jako lhůtu, kdy první splátka byla sročnou. Poněvadž však o exekuci bylo žádáno již dne 14. září 1927, tedy před splatností, stalo se tak předčasně a nebylo lze exekuci v té době vůbec ještě povolit, dokonce už ne pro celou pohledávku v době, kdy ztráta lhůt ještě nenastala. K této nesprávnosti povolení exekuce sluší hleděti z moci úřední (srovnej Bartsch a Pollak, konk. a vyr. řád z roku 1917 str. 289), tím spíše pak k návrhu strany povinné. Tato žádala ostatně o zrušení exekuce podle ustanovení § 40 ex. ř. právem, neboť vyrovnáním povoleno bylo poshovění splatností pohledávky a také vykázala dlužnice stvrzenkou poštovního úřadu šekového zaplacení první kvoty dne 21. září 1927, tedy včas. Byla proto oprávněna zrušení exekuce se domáhati a to se všemi právními účinky povolení i výkonu exekuce i ohledně útrat vymáhající straně přiznaných, ana tato žádala o exekuci předčasně a nesprávně.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Dovolací rekurs není v žádném směru opodstatněn. Podle obsahu vyrovnání mezi povinným a jeho věřitelstvem při roku dne 26. ledna 1927 potvrzeného usnesením ze dne 3. června 1927 obdrželi věřitelé, přednostního práva nepožívající, 35½ % svých pohledávek ve třech stejných čtvrtletních lhůtách, z nichž byla prvá splatná tři měsíce po přijetí vyrovnání. Jest otázkou, co jest rozuměti přijetím vyrovnání. Rekursní soud vyslovil názor, že jest to okamžik, kdy bylo vyrovnání soudem právoplatně potvrzeno. Stěžovatel názor ten napadá jako mylný, míně, že jest to okamžik, kdy byl návrh přijat věřiteli, tedy v projednávaném případě den 26. ledna 1927. Ale nelze s ním souhlasiti. Názor stěžovatelův nesrovnává se se zásadami, podle nichž vykládá literatura i judikatura význam pojmu soudního vyrovnání a tím ustanovení § 49 vyr. ř. V rozhodnutí čís. 5915 sb. n. s. prohlásil nejvyšší soud výslovně »vyrovnací řízení jest v podstatě jednáním mezi dlužníkem a věřiteli, vyrovnání samo, jeho potvrzení vyrovnacím soudem a to právoplatné potvrzení (§ 49 vyr. ř.) je přijetím nabídky dlužníkovy věřiteli a tím sjednáním smlouvy.« Souhlasně s tímto názorem praví Bartsch-Pollak II. str. 276 »pokud nebylo vyrovnání, mezi dlužníkem a jeho věřitelstvem schváleno soudem, nenastaly jeho právní účinky a nelze o něm mluvit jako o vyrovnání«. Podobně i Lehmann II. str. 157. Z toho plyne, že přijetí vyrovnání nastává teprve okamžikem, kdy bylo právoplatně potvrzeno vyrovnacím soudem; od toho okamžiku jest také počítati lhůtu první splátky. Podle obsahu vyrovnacího spisu bylo potvrzující usnesení vyrovnacího soudu vyvěšeno na soudní desce dne 7. června 1927, stalo se proto právoplatným až dne 21. června 1927 a splatnost první lhůty nastala teprve dne 21. září 1927. Podav exekuční návrh již dne 14. září 1927, nebyl k tomu vymáhající věřitel oprávněn, neboť odklad splatnosti první lhůty vyrovnáním dlužníkovi povolený dosud trval a oprávněnoval ho, by se podle § 40 ex. ř. domáhal zrušení exekuce. Dovolacímu

rekursu bylo již z toho důvodu odepřítí úspěch. Nelze s ním však souhlasiť ani, pokud uvádí, že nastala ztráta lhůt a obživla celá pohledávka z důvodu, že dlužník nezaplatil první kvotu včas, odeslav ji dne 21. září 1927 poštovním úřadem v P., ježto stěžovatelce byla vyplacena teprve dne 23. září 1927. Je zjištěno, že dlužník složil kvotu dne 21. září 1927 u poštovního úřadu v P. na šekové konto stěžovatelky. Tím však zapravil dlužník splátku včas podle § 1424 obč. zák., ana stěžovatelka dala dlužníkovi složenku poštovní spořitelny k vůli splacení dluhu a poštovní spořitelna přijala sporný peníz od dlužníka včas, t. j. 21. září 1927 (rozh. čís. 3979 sb. n. s.).

Čís. 7701.

Byla-li sprostředkovateli slíbena obcí odměna jen pro případ, že bude opatřena zápůjčka, nepřísluší mu nárok na provisi, nebyla-li zápůjčka schválena okresním zastupitelstvem a to právě proto, že byla sprostředkována, by nevzešly obci zvláštní útraty tím, že použila služeb sprostředkovatelových.

(Rozh. ze dne 19. ledna 1928, Rv I 684/27.)

Žaloba, již domáhal se žalobce na žalované obci zaplacení provise za sprostředkování zápůjčky, byla o b ě m a n i ž š í m i s o u d y zamítnuta, o d v o l a c í m s o u d e m z těchto důvodů: Žalující strana pokládá se zamítnutím jejího nároku na provisi za stiženu, že k sprostředkování zápůjčky prostřednictvím žalobce nedošlo jen proto, poněvadž okresní správní komise chtěla ho vyloučiti, že však žalobce nicméně žalovanou stranu uvedl ve spojení s poskytovatelem peněz a tudíž dal podnět k zápůjčce konečně přece poskytnuté, že jest jediné zá-sahu řečené komise připsati, že neuskutečnil sám při 7% sůročení uzavřenou zápůjčku 900.000 Kč. V tomto směru jest však podotknouti, že žalobce musel s tím počítati a, jak vychází na jevo z dopisu ze dne 20. května 1925, také s tím počítal, že nemůže obec samostatně přijmouti zápůjčku, nýbrž že jest odvislá od schválení jmenované komise. Tato nebyla srozuměna jmenovitě s tím, že zápůjčka měla býti uskutečněna sprostředkovatelem, čímž vznikly by zvláštní výlohy. Mimo to liší se zápůjčka sprostředkovaná žalobcem od zápůjčky obstarané žalovanou stranou samou v podstatných bodech. Jak jest nesporno, byla žalobci zápůjčka 900.000 Kč od žalované požadovaná odepřena, kdežto žalované straně byla povolena. Žalované straně bylo poskytnuto 7% sůročení zápůjčky proti 7½% sůročení sprostředkovanému žalobcem. Sprostředkovatelská činnost žalobcova se nezdařila, poněvadž okresní správní komise vůbec nebyla s tím srozuměna, že měla býti uskutečněna zápůjčka sprostředkováním žalobce a poněvadž zdály se komisi podmínky zápůjčky sprostředkované žalobcem nepříznivými. Měl tudíž prvý soud právem za to, že žalobci nepřísluší nárok na 2% provisi, poněvadž